

prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci konania o dedičstve, ktoré je upravené od 1. júla 2016 v Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej len „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania v konaní o dedičstve, prípustnosť dovolania dedičiek bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP, ktoré upravujú, kedy je dovolanie prípustné (§ 419 a nasl. CSP).

7.1. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

7.2. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.3. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého, ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou účastníka konania vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (porovnaj tiež rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, sp. zn. 1VCdo/2/2017, ako aj uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 8Cdo/86/2017, sp. zn. 6Cdo/149/2017).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod (1Cdo/17/2019, 2Cdo/225/2018, 3Cdo/142/2018, 4Cdo/10/2018, 5Cdo/9/2019, 7Cdo/1/2018, 8Cdo/94/2018).

10. Dovolateľky vyvodzovali prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (účastníkovi konania), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre účastníka konania nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd

stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca účastníkovi konania realizáciu jeho procesných oprávnení a mariača možnosti jeho aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu (1Cdo/228/2017, 2Cdo/220/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/35/2018, 8Cdo/56/2017, 1VCdo/2/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018), nezistil však žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní, nemajúci oporu v zákone.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/7/2020).

14. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľiek, že v konaní došlo k odňatiu ich možnosti konať pred súdom.

15. V danom prípade v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP je namietané najmä nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí, keď súdy neodpovedali na všetky námietky uplatnené v konaní o dedičstve vo vzťahu k popieraniam dedičského práva dedičov, ktorí sú spoločnými potomkami poručiťky a V. a tiež skutočnosť, že by nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom dedenia, patrili do pozostalosti po poručiťke.

16.1. Dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolateľky namietajú nedostatočné odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej namietaný nedostatok odôvodnenia bez ďalšieho (až na výnimky) nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (pozri R 2/2016). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre záver, že (ne)odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu spĺňa atribúty, ktoré sa týkajú výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide

v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

16.2. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. V prejednávanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho dovolaním napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ išlo o skutkové zistenia, ktoré vyplývali z predložených listov vlastníctva, ktoré vyhodnotil ako zákonnú domnienku tam uvedeného vlastníctva, nakoľko táto domnienka nebola v konaní o dedičstve vyvrátená. Odvolací súd uviedol, že odvolateľky nepreukázali žiadnu aktivitu, vedúcu k spochybneniu údajov o vlastníctve nehnuteľnosti, ktoré uviedli v konaní.

17.1. Pokiaľ namietali dovolateľky odňatie možnosti konať pred súdom postupom súdu, dovolací súd z obsahu spisu zistil, že im bola v konaní daná možnosť zúčastňovať sa osobne, prípadne cestou splnomocnenia na konaní o dedičstve (súdny komisár na ich žiadosť odročil pojednávania určené na deň 30. júla 2018 a 24. augusta 2018, keď všetkým 16. dedičom

boli riadne doručené predvolania na prejednanie dedičstva, s poučením o možnosti dať sa zastúpiť, tak isto im bolo riadne doručené predvolanie na prejednanie dedičstva dňa 21. februára 2019, kde správne ustálil súdny komisár, že je aj v záujme hospodárnosti konania rozhodnúť vo veci). Ako uviedol odvolací súd, a dovolateľky to nespochybnili, dňa 24.08.2018

bol dedičkám S. a V. vydaný súpis nehnuteľností, s ktorým sa mohli oboznámiť.

17.2. Správne i samotné dovolateľky uvádzajú v dovolaní, že konanie o dedičstve nie je sporovým konaním. Súdny komisár vo svojom rozhodnutí osvedčuje skutočnosti, vychádzajúc z preukázaných dôkazov, v tomto smere z listov vlastníctva svedčiacich v prospech vlastníctva poručiteľky, ktoré dovolateľky nedokázali relevantne spochybníť. Tvrdenia o duplicitných zápisoch ničím nepreukázali. Ak namietali, že mali byť poučené o možnosti podať žalobu

na súd o určenie sporných skutočností, táto skutočnosť sama o sebe nezakladá takú intenzitu porušenia prístupu účastníka konania k súdu, ktorá by viedla k zaujatiu záveru, že postupom súdu boli im odňaté procesné práva, tým viac, že i po skončení dedičského konania sa môžu svojich tvrdených práv domáhať v sporovom konaní. Dovolateľky tak neopodstatnene namietali existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

17.3. Najvyšší súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj na rozhodnutia 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/7/2020). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti

(II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá

ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

18. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto ho ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

19. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.